

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM MATERYALLERİ ÖLÇEĞİ ÇALIŞMASI

Halil İbrahim SAĞLAM*

ÖZET

Araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler Öğretim Materyalleri ile ilgili geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmektir. Araştırmanın örneklemini 2008-2009 eğitim öğretim yılında Sakarya ve İstanbul illerinde yer alan 2'si özel, 10'u devlet okulu olmak üzere toplam 12 ilköğretim okulunda görev yapan 160 sınıf ve sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Ölçeğin geçerlik çalışmalarında görünüş ve kapsam geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. Yapı geçerliği için açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi yapabilmek için öncelikle KMO ve Barlett testi değerlerine bakılmıştır. KMO değeri .86 ve Barlett testi ($\chi^2=1237.99$, $p=.000$) anlamlı farklılık gösterdiği için ölçeğin faktör analizinin yapılmasının uygun olduğuna karar verilmiştir. Açımlayıcı faktör analizinde 7. ve 9. maddeler yapıyı bozduğu için ölçekten çıkarılmış, 16 maddelik ölçeğe tekrar faktör analizi uygulanarak ölçek yeniden düzenlenmiştir. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin üç faktörlü olduğu ve toplam 16 maddeden oluştuğu görülmüştür. Doğrulayıcı faktör analizinden elde edilen uyum indeksi değerleri üç boyutlu Ölçeğin iyi uyum verdiğini göstermektedir. 16 maddeden oluşan ölçeğinin tamamı ele alındığında toplam varyansın %57.7'sini açıkladığı ve iç tutarlılık katsayısının .89 olduğu bulunmuştur. Bulunan bu değerlerin ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretim Materyali, Sosyal Bilgiler Öğretim Materyali Ölçeği.

A STUDY OF A SCALE FOR TEACHING MATERIALS USED DURING SOCIAL STUDIES

ABSTRACT

The purpose of the study is to develop a valid and reliable scale for Teaching Materials Used during Social Studies. The sample of the study is comprised of 160 classroom and social studies teachers who worked during the educational

* Yrd. Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Öğretim Üyesi, Sakarya.

year 2008 and 2009 for a total of 12 primary schools- 2 private and 10 state schools- located in Sakarya and Istanbul. For validity purposes, learned opinion was received for face validity and content validity. An exploratory factor analysis was conducted for construct validity. At first, values from the KMO and Barlett tests were taken into account in order to carry out a factor analysis. Since KMO test suggested a variance of . 86 and Barlett Sphericity test a meaningful variation ($\chi^2=1237.99$, $p=.000$), it was decided that it would be appropriate to conduct a factor analysis for the scale. During the exploratory factor analysis, the items 7 and 9 were excluded from the scale since they distorted the construct. Afterward, a second factor analysis was conducted on the 16-item scale. The exploratory factor analysis concluded that the scale had a three-factor construct and was comprised of a total of 16 items. An overall look at the 16-item scale indicated that it accounted for 59.4 percent of the total variance and inner consistency coefficient was . 89. All these values suggest that the scale is a valid and reliable one.

Key words: Social Studies, Teaching Materials, The Scale of Teaching Materials for Social Studies.

Giriş

Öğretim materyali, öğrenme öğretme sürecinin temel öğelerinden biridir. Öğrencilerde amaçlanan bilgi, beceri, tutum ve değerlerin kazandırılmasında kullanılan tüm araç-gereçler, kaynaklar öğretim materyalleri kapsamında değerlendirilmektedir (Paykoç, 1991). Sosyal bilgilerle ilgili öğrenme öğretme sürecinin etkili hale getirilmesinde; öğrencilere işaret ve açıklamaların sunulmasında, bu işaret ve açıklamaların öğrenciler tarafından anlaşılmasının sağlanmasında öğretim materyalleri büyük öneme sahiptir. Öğretmen tarafından öğrencilere iletilmek istenen mesajın öğrenciye tam, doğru, açık ve anlaşılır olarak ulaştırılmasında; soyut bilgilerin somutlaştırılmasında, karmaşık fikirlerin basitleştirilerek anlaşılmasının sağlanmasında öğretim materyali büyük kolaylık sağlar. Öğretim materyalleri kapsamında yer alan yazılı-basılı, görsel-işitsel araçlar; yaşantı kazandıran yöntemler öğrenmenin kolay ve kalıcı olmasına yardım eder.

Öğrencilerin öğrendiklerini daha kolay hatırlayabilmeleri sınıf içinde çok ortamlı öğrenme öğretme sürecine bağlıdır. Sınıf içinde görsel ve işitsel araçlara yer verilmesi halinde öğrencilerin güdülenme düzeylerinin artacağı düşünülmektedir (İşman, 2003; Uşun, 2000; Yaman, 2010). Çoklu ortam yaklaşımı, geleneksel öğretim yaklaşımından daha etkilidir (Michaelis ve Garcia, 1996). Öğrencilerin öğrendiklerini daha iyi anlayabilmeleri için sınıf ortamında daha çok öğretim materyalinin

kullanımı önem taşımaktadır. Günümüz sınıf ortamında görsel ve işitsel materyaller ön plana çıkmaktadır. Bu anlamda kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesi için daha çok duyu organına ulaşan görsel ve işitsel materyallerle oluşturulacak öğrenme ortamlarına ihtiyaç vardır (Dursun, 2006). Öğretim materyallerinin öğrenme sürecinde kullanılması oldukça eskilere dayanmakla birlikte, yapılandırmacı yaklaşımın sosyal bilgiler öğretiminde temel alınmasıyla daha da önem kazanmıştır (MEB, 2005). Öğrenme, somut materyaller aracılığıyla edinilen deneyimlerden hareketle soyutlaştırma işlemine dayanır (Egan, 1988). Yapılandırmacı öğrenme ortamlarında, öğrencinin öğrenme sürecine daha etkin katılması ve kendi bilgisini yapılandırması gerektiğinden, öğrenme ortamları, bireylerin çevreleriyle daha fazla etkileşimde bulunmalarını ve zengin öğrenme yaşantıları geçirmelerini gerekli kılmaktadır (Karadeniz, 2008) .

Öğrenme ortamlarının gerçek yaşamla bağının kurulmasında öğretim materyalleri devreye girmektedir. Söz konusu materyallerin kullanılması, birbirlerinden farklı bireylerin kendi öğrenmelerini yapılandırmalarını, yeni anlayışlar oluşturmalarını, bilgiye daha hızlı ulaşmalarını, içerikle, öğretmenle ve diğer öğrencilerle daha fazla etkileşim kurmalarını sağlamaktadır (Büyükkasap ve diğ., 2002; Yaşar ve Gültekin, 2007; Kuzu ve Yeşilyurt, 2008). Sosyal bilgiler derslerinin verimli olmasında öğretmene de önemli görevler düşmektedir. Öğretmen, ders/günlük planını hazırlarken vereceği dersle ilgili görsel ve işitsel araçlarını da önceden hazırlamalı, bu araçları nerede, nasıl kullanacağını çok iyi planlamalı ve hazırlığını ona göre yapmalıdır (Demirel, 1999).

Sosyal Bilgiler dersini okutan öğretmenlerin, öğretim materyalleri yönünden en önemli görevlerinden biri, öğrencilerine öğreteceği konuyla ilgili kazanımlara ulaştıracak yaşantıları sağlamaktır. Bunun için belirlediği kazanımlarla ilgili önceden hazırlamış olduğu öğrenme öğretme sürecini, gerekli materyaller ve yöntemler kullanarak gerçekleştirmesi gerekir. Bu işin en önemli yönü, öğretmenin, öğrencilerin özelliklerine, dersin kazanımlarına ve konusuna uygun öğretim materyal ve yöntemlerini sağlayıp uygun bir şekilde işe koşabilmesidir (Çilenti, 1988; Akkoyunlu, 1996). Öğrenmenin kolay, kalıcı olmasının sağlanmasında, soyut bilgilerin somutlaştırılmasında, motivasyonun artırılmasında, karmaşık bilgilerin basitleştirilerek

aktarılmasında önemli bir etkiye sahip öğretim materyallerinin sosyal bilgiler öğretiminde kullanılması ile ilgili durumun tespit edilmesinde kullanılabilecek geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmış bir ölçeğin kullanılmasının yararlı olacağı düşünülmüştür. Yapılan literatür taramalarında böyle bir ölçeğe rastlanmamıştır. Bunun üzerine “Sosyal Bilgiler Öğretim Materyali Ölçeği” ile ilgili çalışmaya karar verilmiştir.

YÖNTEM

Araştırma, bir ölçek geliştirme çalışmasıdır. Bu bölümde ölçeğin çalışma grubu ve ölçek geliştirme çalışmalarına yer verilmiştir.

Çalışma Grubu

Bu araştırmada, Sosyal Bilgiler Öğretim Materyalleri Ölçeği geliştirilmesi amaçlandığı için 2008–2009 eğitim öğretim yılında Sakarya ve İstanbul illerinde yer alan 2’si özel, 10’u devlet okulu olmak üzere toplam 12 ilköğretim okulunda görev yapan toplam 160 sınıf ve sosyal bilgiler öğretmeni çalışma grubuna dahil edilmiştir. Bu çalışma grubundan elde edilen veriler üzerinde istatistiksel işlemler gerçekleştirilerek ölçek geliştirilmiştir.

Sosyal Bilgiler Öğretim Materyalleri Ölçeği

“Sosyal Bilgiler Öğretim Materyalleri Ölçeği” geliştirilirken öncelikle araştırmacı tarafından literatür incelemesi yapılmış ve öğretmenlerle görüşülerek 23 maddelik ölçek oluşturulmuştur. Geçerlik çalışmalarında öncelikli olarak kapsam ve görünüş geçerliği için başvurulacak uzmanlar belirlenmiştir. Ölçek, sosyal bilgiler eğitimi, araştırma yöntemleri ve istatistik alanı uzmanı akademisyenlere kapsam ve görünüş geçerliği için sunulmuş ve görüşleri alınmıştır. Alınan görüşler ve eleştiriler doğrultusunda ölçek maddelerinde gerekli düzeltme ve çıkarma işlemleri yapılarak toplam 18 maddelik ölçek oluşturulmuş, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları bu maddeler üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Ölçekte yer alan maddelerle ilgili görüşler için 4’lü Likert tipi dereceleme kullanılmıştır. Bu dereceleme, hiçbir zaman (1), ara sıra (2), çoğu zaman (3), her zaman (4) olacak şekilde puanlandırılmıştır. Yapı geçerliği ve güvenirlik çalışmaları için ölçek çalışma grubuna uygulanmıştır. Bu uygulamadan elde edilen veriler doğrultusunda geçerlik çalışması olarak yapı geçerliği kapsamında Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. Açıklayıcı faktör

analizinde ölçekte yer alacak maddelerin belirlenmesinde maddelerin yük değerlerinin en az .30, maddelerin tek bir faktörde yer almasına; iki faktörde yer alması halinde ise faktörler arasında en az .10 fark olmasına dikkat edilmiştir (Büyüköztürk, 2009). Bunun yanında yapı geçerliliği esnasında 25 derecelik “varimaks” eksen döndürmesi yapılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğine de iç tutarlık katsayısı ile bakılmıştır. Açımlayıcı faktör analizinde 7. ve 9. maddeler yapıyı bozduğu için ölçekten çıkarılmış, 16 maddelik ölçeğe tekrar faktör analizi uygulanmış ve ölçek yeniden düzenlenmiştir. Buna göre ölçekte toplam olarak alınabilecek en yüksek puan 64, en düşük puan ise 16’dır.

Faktör analizi yapabilmek için öncelikle KMO ve Bartlett Sphericity testi değerlerine bakılmıştır. KMO değeri .86 ve Bartlett Sphericity testine ($\chi^2=1237.99$, $p=.000$) bakılarak elde edilen veriler anlamlı farklılık gösterdiği için ölçeğin faktör analizinin yapılmasının uygun olduğuna karar verilmiştir (Büyüköztürk, 2009). Ölçek; “*Görsel- İşitsel Materyaller*”, “*Yazılı - Basılı Materyaller*” ve “*Yaşantı Kazandıran Yöntemler*” olarak üç alt boyuta ayrılmıştır. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri için SPSS 15.0 ve LISREL 8.54 programları kullanılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

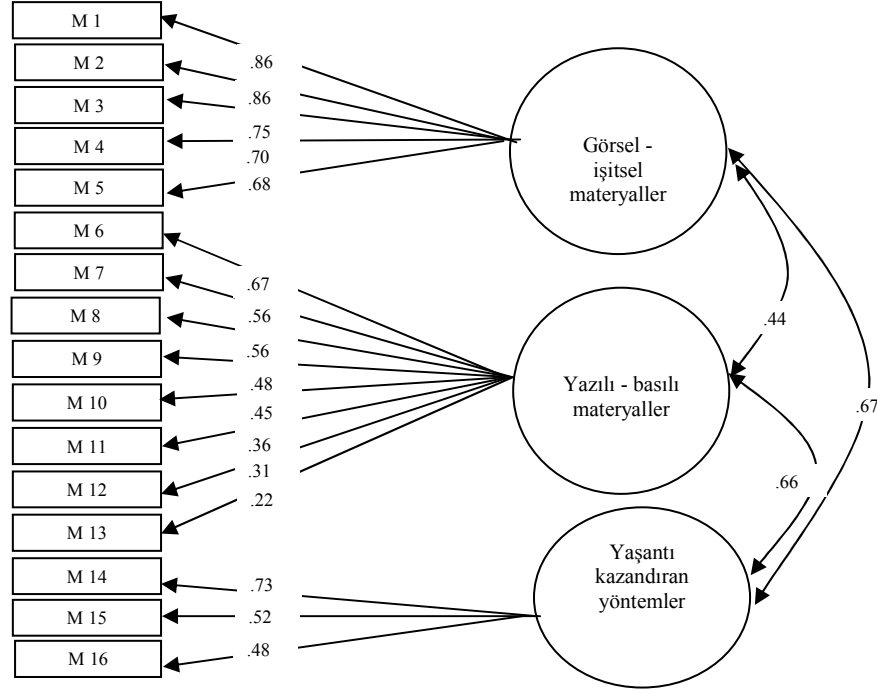
“Sosyal Bilgiler Öğretim Materyalleri Ölçeği”nde yapılan analiz sonucunda 3 faktör ortaya çıkmıştır. Faktör yüklerine bakıldığında 1., 2., 3., 4. ve 5. maddelerin 1. faktörde; 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. ve 13. maddelerin 2. faktörde; 14., 15. ve 16. maddelerin 3. faktörde toplandığı görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda 1. faktörde toplanan maddelerin, genellikle *görsel ve işitsel materyallerle* ilgili konularla; 2. faktörde toplanan maddelerin *yazılı ve basılı materyallerle* ilgili konularla; 3. faktörde toplanan maddelerin ise *yaşantı kazandıran yöntemlerle* ilgili konularla bağlantılı oldukları belirlenmiştir.

Tablo 1: Sosyal Bilgiler Öğretim Materyalleri Ölçeğinin Madde Toplam Korelasyonları ve Faktör Yükleri

Faktör İsimleri	Maddeler	Madde Toplam Korelasyonları	Döndürülmüş Faktörler İçin Faktör Yükleri		
			Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3
Görsel - işitsel materyaller	M1	.72	.88	.12	.16
	M2	.34	.84	.12	.14
	M3	.69	.83	.17	.15
	M4	.67	.72	.13	.26
	M5	.72	.71	.17	.23
Yazılı - basılı materyaller	M6	.69	.26	.81	.10
	M7	.58	.03	.76	.24
	M8	.59	.13	.74	.17
	M9	.54	.15	.64	.15
	M10	.61	.12	.59	.39
	M11	.58	.23	.52	.23
	M12	.30	.08	.42	.09
	M13	.66	.01	.39	.13
Yaşantı kazandıran yöntemler	M14	.66	.25	.18	.86
	M15	.66	.28	.27	.65
	M16	.61	.29	.18	.63
Açıklanan Varyans (%) (Toplam= % 57.7)			22.8	21.4	13.4

Sosyal Bilgiler Öğretim Materyalleri Ölçeğinin madde toplam puanı korelasyon katsayıları ve faktör yükleri Tablo 1'de gösterilmiştir. *Görsel - işitsel materyaller* olarak adlandırılan faktörde yer alan maddelerin birinci faktörde verdikleri faktör yüklerinin .71 ve üzeri, madde toplam korelasyonlarının .34 ve üzeri olduğu görülmektedir. Toplam varyansın % 22.8'ini açıklayan bu boyutun iç tutarlılık katsayısı .89'dir. *Yazılı - basılı materyaller* olarak adlandırılan faktörde yer alan maddelerin ikinci faktörde verdikleri yüklerin .39 ve üzeri, madde toplam korelasyonlarının ise .30 ve üzeri olduğu görülmektedir. Toplam varyansın % 21.4'ünü açıklayan bu boyutun iç tutarlılık katsayısı .81'dir. *Yaşantı kazandıran yöntemler* olarak adlandırılan faktörde yer alan maddelerin üçüncü faktörde verdikleri faktör yüklerinin de .63 ve üzeri, madde toplam korelasyonlarının da .61 ve üzeri olduğu görülmektedir. Toplam varyansın % 13.4'ünü açıklayan bu faktörün iç tutarlılık katsayısı .76'dir. 16 maddeden oluşan Sosyal Bilgiler Öğretim Materyalleri Ölçeğinin tamamı ele alındığında toplam varyansın %57.7'sini açıkladığı ve iç tutarlılık katsayısının (Cronbach Alpha) .89 olduğu bulunmuştur.

Şekil 1: Sosyal Bilgiler Öğretim Materyalleri Ölçeği'ne İlişkin Path Diagramı ve Faktör Yükleri

Şekil 1'de Sosyal Bilgiler Öğretim Materyalleri Ölçeği'nin yapı geçerliği için yapılan Doğrulayıcı Faktör Analizi'nde (DFA) Ki-kare değerinin ($\chi^2=133.99$, $df = 97$, $p=.00766$) anlamlı olduğu görülmüş ve uyum indeksi değerleri $RMSEA=.049$, $NFI=.94$, $CFI=.98$, $GFI=.90$, $AGFI=.87$ ve $SRMR=.058$ olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar, ölçeğin tümünün yanısıra her bir alt boyutunun geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir.

SONUÇ

Bu çalışmada, Sosyal Bilgiler Öğretim Materyalleri ile ilgili geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmesi amaçlanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir. Yapılan faktör analizi sonucunda 16 maddeden oluşan ölçeğin maddeleri 3 faktörde toplanmış, bu faktörlerin sırasıyla *Görsel - İşitsel Materyaller*, *Yazılı - Basılı Materyaller* ve *Yaşantı Kazandıran Yöntemler* ile ilgili oldukları belirlenmiştir. Açıklayıcı faktör analizi

sonucunda 16 madde ve üç faktörden oluşan bu ölçeğin kuramsal ve istatistiksel açıdan uygun olduğu düşünülmüştür. Bu sonuçlar, aynı zamanda, ölçeğin yapı geçerliğinin olduğunu da göstermektedir. Yapı geçerliği için uygulanan diğer bir faktör analizi olan Doğrulayıcı Faktör Analizinde (DFA) de ölçeğin Ki-kare değerinin anlamlı ve uyum indeksi değerlerinin yeterli olduğu bulunmuştur. DFA için uyum indeksi sınırlarının GFI, AGFI, CFI ve NFI için $>.90$, RMSEA ve SRMR için $<.05$ (Hu ve Bentler, 1999) olduğu göz önüne alındığında, ölçeğin iyi düzeyde uyum verdiği söylenebilir.

Güvenirlilik çalışmaları kapsamında yapılan iç tutarlık kat sayıları incelendiğinde de ölçeğin güvenilir olarak kullanılabilceğini göstermektedir. Hazırlanan bu ölçeğin sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler derslerinde yararlandıkları öğretim materyalleri ile ilgili durum tespitinde kullanılabilceği düşünülmektedir. Sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretim materyallerinden hangi sıklıkta faydalandıklarının belirlenmesi, istenilen sıklıkta yararlanmıyorlarsa sebeplerinin araştırılması, ona uygun önlemlerin alınmasının sağlanması beklenmektedir.

KAYNAKLAR

- AKKOYUNLU, B. (1996). Bilgisayar Okuryazarlığı Yeterlilikleri ile Mevcut Ders Programlarının Kaynaştırılmasının Öğrenci Başarısı ve Tutumlarına Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, s.127-134.
- BÜYÜKKASAP, E., SAMANCI, O., DUMLUDAĞ, C., SAĞLAM, H.İ., TÜRK, İ. C. & HATUNOĞLU, Y. (2002). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersini Okutan Öğretmenlerin Teknolojik Araç Gereçlerle İlgili Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 10(1), 125-132.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2009). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Yayınları.
- ÇİLENTİ, K. (1988). *Eğitim Teknolojisi ve Öğretim*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- DEMİREL, Ö. (1999). *Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı*. Ankara: Pegem Yayınları.
- DURŞUN, F. (2006). Öğretim Sürecinde Araç Kullanımı. *İlköğretmen Dergisi*, 1, s.8-9.
- EGAN, K. (1988). *Teaching as Storytelling*. London: Routledge.
- HU, L. T. & BENTLER, P. M. (1999). Cutoff Criteria For Fit Indexes İn Covariance Structural Analysis: Conventional Criteria Versus New Alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1-55.
- İŞMAN, A. (2003). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. İstanbul: Değişim Yayınları.
- KARADENİZ, Ş. (2008). Bilişsel Esnekliğe Dayalı Hiper Metin Uygulaması: Sanal Bilgisayar Hastanesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 6 (1). s.135-152.
- KAZU, H. & YEŞİLYURT, E. (2008). Öğretmenlerin Öğretim Araç Gereçlerini Kullanım Amaçları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 18(2), s.175-188.
- MICHAELIS, J. U. & GARCIA, J. (1996). *Social Studies For Children*. United States of America. Prentice Hall.
- MEB, (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu*, Ankara: Milli Eğitim Yayınları.
- PAYKOÇ, F. (1991). Tarih Öğretimi. Eskişehir: *Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları*.
- YAMAN, H. (2010). Bir Öğretim Aracı Olarak Karikatür: Türkçe Dil Bilgisi Üzerine Bir Araştırma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 10(2), s.1215-1242.
- YAŞAR, Ş. & GÜLTEKİN, M. (2007). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Araç Gereç Kullanımı. *Sosyal Bilgiler Öğretimi* (Ed.: Cemil Öztürk). Ankara: Pegem Yayınları.
- UŞUN, S. (2000). *Dünyada ve Türkiye’de Bilgisayar Deatekli Eğitim*. Ankara: Pegem Yayınları.

SUMMARY A STUDY OF A SCALE FOR TEACHING MATERIALS USED DURING SOCIAL STUDIES

Halil İbrahim SAĞLAM

EXTENDED ABSTRACT

Teaching materials are among the fundamental components of learning-teaching process. All equipment and sources used with the aim of enabling students to acquire desired knowledge, skill, attitude and values are regarded within the scope of teaching materials. Although the use of teaching materials during learning-teaching process can be traced back to very long ago, it has gained even more importance with social studies teaching based on constructivist approach. Since constructivist learning environments require students to participate in a more active manner and construct his/her own knowledge, learning environments make it necessary for individuals to interact more with their surroundings and to undergo rich learning experiences.

It was decided that it would be appropriate to use a scale, for which validity and reliability studies had been conducted, in order to determine the state of employing those teaching materials that have a significant influence on making learning easier and more enduring, making abstract knowledge concrete, increasing motivation and explaining complex knowledge in a simplified way during social studies teaching. No such scale has been found through the review of literature. Therefore, a decision was made to conduct a study on "A Scale for Teaching Materials Used during Social Studies".

Since the purpose of the present study is to develop a Scale for Teaching Materials Used during Social Studies, it included 160 classroom and social studies teachers who worked during the educational year 2008 and 2009 for a total of 12 primary schools- 2 private and 10 state schools- located in Sakarya and Istanbul. Following statistical operations on the data obtained from the sample, the scale was developed. During the process of developing "The scale for Teaching Materials Used during Social Studies", a review of literature was carried out by the researcher and a 23-item scale was composed through interviews with teachers. For validity purposes, initially, the specialists who would be consulted about their learned opinion regarding content and face validity were determined. The scale was submitted to certain specialists in social studies instruction, research methods and statistics and their opinions

were received concerning content and face validity. In accordance with the opinions and criticism, the scale was revised, certain items were excluded and an 18-item scale was composed. Validity and reliability studies were conducted on these items.

4 point Likert scale was used for the views included in the scale. The scale was graded as follows: Never (1), Occasionally (2), Often (3), Always (4). The scale was carried out on the sample for construct validity and reliability purposes. In accordance with the data obtained from this process, an exploratory factor analysis was conducted for construct validity. During the exploratory factor analysis, great care was taken to ensure that the load values of the items to be included in the scale would be at least .30, that items would be included in one single factor and that there would be a difference of at least .10 between factors in the event that they were included in two factors. In addition, a varimax rotation – 25 degree- was carried out during construct validity. The reliability of the scale was studied through inner consistency coefficient. As a result of the exploratory factor analysis, the items 7 and 9 were excluded from the scale since they distorted the construct, and another factor analysis was conducted on the 16-item scale. At first, values from KMO and Bartlett Sphericity tests were taken into account in order to carry out a factor analysis. Since KMO test suggested a variance of .86 and Bartlett Sphericity test a meaningful variation ($\chi^2=1237.99$, $p=.000$), it was decided that it would be appropriate to conduct a factor analysis for the scale. The scale was divided into three sub-dimensions, namely “Audiovisual Materials”, “Written-published Materials” and “Experience-Giving Methods”. SPSS 15.0, a package program, was used in order to determine the item-total correlations, the exploratory factory analysis and inner consistency coefficient in the study.

The exploratory factor analysis concluded that this scale, comprised of 16 items and three factors, were theoretically and statistically appropriate. These results also prove that the scale has construct validity. A study of the inner consistency coefficients conducted within the scope of reliability operations show that the scale can be reliably used. It is thought that the scale can be used for determining the state of the use of teaching materials by classroom and social studies teachers for social studies lessons.